

Sygn. akt VIII Ko 2/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15. lutego 2018 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie w VIII Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSO Maciej Gruszczyński

Protokolant: sekretarz sądowy Paweł Furman

w obecności Prokuratora Krystyny Nogal Załuskiej

po rozpoznaniu w dniach 20 grudnia 2017 r. i 02 lutego 2018 r.

sprawy z wniosku D. D.

przeciwko Skarbowi Państwa

o odszkodowanie i zadośćuczynienie za doznaną krzywdę wynikłą z niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania stosowanego do spraw prowadzonych przez Sąd Rejonowy dla Warszawy Śródmieście w Warszawie sygn. akt II K 926/16, Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi P. sygn. akt III K 332/11 i Prokuraturę Rejonową W. (...) sygn. akt IV Ds. (...),

na podstawie art. 552 § 4 kpk, art. 199 § 1 pkt 2 kpc, art. 554 § 4 kpk i art. 618 § 1 pkt 11 kpk

orzeka:

I. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz D. D. tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wynikłą z niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania stosowanego do sprawy prowadzonej przez Sąd Rejonowy dla Warszawy Śródmieście w Warszawie sygn. akt II K 926/16 kwotę 10.000 (dziesięć tysięcy) złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty;

II. w pozostałej części wniosek o zadośćuczynienie i odszkodowanie w zakresie opisanym w punkcie I wyroku oddala;

III. oddala wniosek D. D. o zadośćuczynienie za doznaną krzywdę wynikłą z niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania stosowanego do sprawy prowadzonej przez Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi Południe sygn. akt III K 332/11;

IV. odrzuca wniosek o zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz D. D. zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wynikłą z niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania stosowanego do sprawy prowadzonej przez Prokuraturę Rejonową W. (...) sygn. akt IV Ds. (...)

V. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. A. M. kwotę 336 (trzysta trzydzieści sześć) złotych powiększoną o należny podatek VAT tytułem pomocy prawnej udzielonej wnioskodawcy z urzędu;

VI. kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa.

Sygn. VIII Ko 2/17

UZASADNIENIE

W dniu 28 grudnia 2016 r. do Sądu Okręgowego w Warszawie wpłynął wniosek D. D. o ustanowienie comiesięcznej renty w wysokości 5000 złotych za niesłuszny areszt w AŚ G. i AŚ M. w 2014 r. i w AŚ M. w 2016 r. oraz odszkodowanie i zadośćuczynienie od Skarbu Państwa w łącznej kwocie 10.000.000 złotych. D. D. wskazał, że żądanie dotyczy spraw V Ko 80/12, X Kz 973/16, II Kp 2232/16, 4 Ds. (...) i innych.

Wcześniej, bo 13 grudnia 2016 r. do Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie wpłynął wniosek D. D. o zasądzenie na jego rzecz odszkodowania i zadośćuczynienia w łącznej kwocie 5.000.000 złotych za niesłuszne więzienie w sprawie II K 926/16. Do tego samego Sądu w dniu 16 grudnia 2016 r. wpłynął jeszcze jeden „pозew” z żądaniem zasądzenia kwoty 5.000.000 złotych tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia za niesłusznie odbywany areszt w sprawie II K 926/16 oraz pozew o wypłatę kwoty 5.000.000 złotych za niesłusznie odbyty areszt w 2014 r. Wnioskodawca uzasadnił żądanie faktem stwierdzenia u niego niepoczytalności przez biegłych lekarzy psychiatrów.

Na rozprawie w dniu 20 grudnia 2017 r. wnioskodawca poparł wniosek co do istoty, domagając się zasądzenia odszkodowania i zadośćuczynienia w związku z trzykrotnym pobytem w areszcie śledczym. Kwotę zadośćuczynienia określił na 1.000.000 złotych, kwotę odszkodowania na 2.500 złotych.

Prokurator wniósł o zasądzenie tytułem zadośćuczynienia kwoty 2.000 złotych w związku z pobytem w areszcie w sprawie II K 926/16 Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie oraz oddalenie wniosku w pozostałym zakresie wskazując, iż wnioskodawca sam przyczynił się do jego aresztowania w rozumieniu art. 553 kpk.

Sąd ustalił, co następuje:

Środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania stosowany był wobec D. D. trzykrotnie.

Po raz pierwszy izolacyjny środek zapobiegawczy zastosowano wobec wnioskodawcy w sprawie 4 Ds. (...) Prokuratury Rejonowej W. (...). Postanowienie w tym przedmiocie wydał Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi Południe na posiedzeniu w dniu 15 kwietnia 2011 r., kiedy to na wniosek prokuratora zastosował wobec D. D. tymczasowe aresztowanie na okres 14 dni od dnia zatrzymania (sygn. akt III Kp 150/11).

D. D. został ujęty w dniu 16 maja 2011 r., a w dniu 17 maja 2011 r. osadzony w Areszcie Śledczym W. G.. Izolacyjny środek zapobiegawczy był wobec niego stosowany do dnia 24 czerwca 2011 r. – tego dnia prokurator uchylił tymczasowe aresztowanie. W dniu 26 czerwca 2011 r. w powyższej sprawie zapadło postanowienie o umorzeniu śledztwa z powodu niepoczytalności sprawy.

D. D. w dniu 24 lutego 2012 r. wystąpił do Sądu Okręgowego Warszawa Praga w Warszawie o odszkodowanie w związku z opisanym wyżej pobytem w jednostce penitencjarnej. Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 24 stycznia 2014 r. wydanym w sprawie II AKa 438/13 zmienił wyrok Sądu Okręgowego Warszawa Praga w Warszawie (V Ko 80/12) w ten sposób, że zasądził od Skarbu Państwa na rzecz D. D. kwotę 2000 złotych tytułem zadośćuczynienia za niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie.

Kolejny raz środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania został zastosowany wobec D. D. postanowieniem Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi P. w W. z dnia 22 czerwca 2015 r. wydanym w sprawie III K 332/11. Uzasadniając swoją decyzję Sąd wskazał, iż D. D. ukrywa się przed wymiarem sprawiedliwości, co uniemożliwia przeprowadzenie postępowania. D. D. został zatrzymany w dniu 19 lipca 2015 r. i osadzony w Areszcie Śledczym W. M.. Na posiedzeniu Sądu odbytym w dniu 20 lipca 2015 r. na podstawie art. 279 § 3 kpk utrzymano w mocy stosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania.

Na skutek zażaleń wywiedzionych przez D. D. i jego obrońcę od powyższej decyzji Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 05 sierpnia 2015 r. zmienił zaskarżone postanowienie i uchylił tymczasowe aresztowanie (VI Kz 660/15).

Postanowieniem z dnia 23 maja 2017 r. wydanym w sprawie III K 332/11 Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi P. w W. umorzył postępowanie w sprawie 2 przestępstw zarzucanych D. D. z uwagi na przedawnienie karalności tych czynów

oraz umorzył postępowanie w sprawie kolejnych 10 czynów z uwagi na niepoczytalność sprawcy. Jednocześnie na podstawie art. 99 § 1 kk w zw. z art. 39 pkt 3 kk w zw. z art. 4 § 1 zastosowany został środek zabezpieczający w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych.

Po raz ostatni sięgnięto po izolacyjny środek zapobiegawczy wobec wnioskodawcy w sprawie Prokuratury Rejonowej (...) ds. (...). W sprawie tej w dniu 27 października 2016 r., o godzinie 3.30 zatrzymano D. D. kierującego samochodem F. (...) w stanie nietrzeźwości. W sprawie tej skierowano do Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie wniosek o zastosowanie tymczasowego aresztowania. Wskazany Sąd postanowieniem z dnia 28 października 2016 r. wydanym w sprawie II Kp 2232/16 uwzględnił wniosek prokuratora i zastosował izolacyjny środek zapobiegawczy na okres dwóch miesięcy, tj. do 26 grudnia 2016 r. Podstawą tej decyzji była uzasadniona obawa matactwa, obawa ukrycia się podejrzanego, wreszcie obawa, że podejrzanym będzie w dalszym ciągu prowadził pojazd mechaniczny stwarzając tym samym realne zagrożenie dla bezpieczeństwa jego i osób postronnych. Postanowienie powyższe zostało zmienione przez Sąd Okręgowy w Warszawie (sygn. akt X Kz 973/16) rozpoznający zażalenie na decyzję Sądu Rejonowego w ten sposób, że zarządził niezwłoczne wykonanie środka zapobiegawczego w areszcie dysponującym szpitalnym oddziałem psychiatrycznym.

Dnia 18 listopada 2016 r. D. D. został przetransportowany z Aresztu Śledczego W. B. do Aresztu Śledczego W. M.. Decyzją Dyrektora Aresztu z dnia 21 listopada 2016 r. został on umieszczony w celi mieszkalnej objętej całodobowym monitoringiem. Tego samego dnia D. D. został przyjęty na Oddział Psychiatrii Sądowej Szpitala i Ambulatorium z Izłą Chorych Aresztu Śledczego w W. – M..

W przedmiotowej sprawie dnia 29 listopada 2016 r. do Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie wpłynął wniosek o umorzenie postępowania i zastosowanie środka zabezpieczającego w postaci umieszczenia go w odpowiednim zakładzie psychiatrycznym. Po wpłynięciu wniosku sprawa została skierowana na posiedzenie, na którym Sąd postanowieniem z dnia 05 grudnia 2016 r. utrzymał w mocy stosowany wobec D. D. środek zapobiegawczy określając czas jego trwania do 26 marca 2017 r. Orzeczenie to zostało zmienione postanowieniem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 10 stycznia 2017 r. w ten sposób, że uchylono stosowany środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania (X Kz 1099/16).

Postępowanie w powyższej sprawie toczy się do dnia dzisiejszego, ostatni termin posiedzenia wyznaczony na 26 lutego 2018 r. nie odbył się z uwagi na niestawiennictwo sędziego referenta.

Słuchany na rozprawie D. D. zeznał, że jego pierwsze zatrzymanie było na przełomie 2010 i 2011 r. W związku z tym pobytom toczyło się postępowanie o odszkodowanie, w wyniku którego Sąd przyznał mu 2000 złotych, jednak pieniądze nie wpłynęły na jego konto.

Drugi pobyt w areszcie, zdaniem wnioskodawcy, był w 2013 lub 2014 r., możliwe, że w wakacje. Trzeci, najgorszy pobyt był przed około półtora rokiem i trwał 4 miesiące. Zeznał, że za każdym razem był przydzielany do zwykłych cel, a nie celi szpitalnej, w związku z tym nie miał opieki medycznej i nie otrzymywał leków. Przy okazji ostatniego pobytu do celi szpitalnej trafił dopiero na tydzień przed wyjściem z aresztu. Działo się tak, mimo, że lekarze opisywali jego tragiczny stan zdrowia. Wskazał, że współosadzeni naśmiewali się z niego, był wyzywany, bity i poniżany poprzez wyzwiska. W związku z tym zmieniał cele, co miało miejsce 7-10 razy. Jego ciało było nadpalane, okaleczane poprzez wbicia noży, współwięźniowie znęcali się nad nim. Jego prośby o pomoc pozostawały bez odpowiedzi. W czasie pobytu starał się popełnić samobójstwo poprzez wypicie szamponu. O powyższych zdarzeniach mówił pani psycholog, pisał też pisma do wychowawcy i dyrektora aresztu.

D. D. wskazał, że po pobytach w areszcie jego życie drastycznie się zmieniło. Obecnie nie wychodzi z domu, zwłaszcza po pobycie w areszcie na B.. Zerwał wszelkie kontakty. Po opuszczeniu aresztu był 6-krotnie w szpitalu psychiatrycznym. Dodał, że aktualnie boi się ludzi, wcześniej tak nie miał, bo nie wiedział, że w tak drastyczny sposób można się zachować względem drugiego człowieka.

W czasie pobytów nie miał zapewnionej opieki, zmieniło się to dopiero po umieszczeniu go w szpitalu na M., co jednak miało miejsce w ostatnich tygodniach pobytu. Dopiero tam dostarczano mu leki i jego sytuacja się ustabilizowała.

Wnioskodawca wskazał, że w czasie pobytu w areszcie na B. w celi pojawiły się insekty. Powyższe spowodowało, że zabrano mu wszystkie ubrania, m.in. kurtkę puchową N. lub A., buty sportowe, jeansy, bluzę a także zegarek C. (...). W sprawie tej pisał do dyrektorów aresztu śledczego na B. i M., ale nie było żadnego odzewu. Rzeczy te przypadły, prawdopodobnie zostały zniszczone z powodu insektów. Szkód związanych z zadanymi mu ranami nie poniósł, bo goiły się same.

Odpowiadając na pytania D. D. zeznał, że w sądzie na P. składał wnioski o odszkodowanie za zabrane mu rzeczy, ale to nie zostało rozpoznane. Ubrania zabrano mu w czasie ostatniego pobytu w areszcie, musiał potem chodzić w więziennych, zielonych ubraniach (k. 77-78, k. 102).

Oceniając depozycje wnioskodawcy Sąd dał im wiarę jedynie w części.

Przede wszystkim na wiarę zasługują okoliczności, w zakresie umieszczenia wnioskodawcy w areszcie śledczym. Informacje te zostały potwierdzone w dokumentacji zgromadzonej w aktach sprawy. W ocenie Sądu jako wątpliwe należy natomiast ocenić zeznania dotyczące wyjątkowo złego traktowania jego osoby, wręcz fizycznego znęcania się przez współosadzonych, gdyż okoliczności te nie znajdują potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym, w postaci dokumentacji z aresztu. Jak wynika z opinii psychologicznej z dnia 29 października 2016 r., a zatem sporządzonej w dniu przyjęcia wnioskodawcy do Aresztu (teczka osobopoznawcza, akta osobowe B) zalecono względem osadzonego wzmoczoną ochronę w porze dziennej i nocnej polegającą na jego codziennej obserwacji. Wzmoczony nadzór penitencjarny zalecił także lekarz psychiatra konsultujący D. D. po przyjęciu do Aresztu Śledczego M. (k. 14-15 książki zdrowia osadzonego). W aktach, wbrew twierdzeniom wnioskodawcy, nie znajdują się także żadne oficjalne skargi związane z pobytem w celi. Z karty informacyjnej leczenia szpitalnego wynika, że D. D. większość czasu spędzał w łóżku, był spokojny i mało aktywny. Z kolei z notatki z dnia 08 listopada 2016 r. dotyczącej upadku wnioskodawcy z łóżka wynika, że neguje on pobicie.

Analiza danych z dostępnej dokumentacji medycznej, dotyczącej D. D., potwierdza fakt jego leczenia psychiatrycznego, w trybie stacjonarnym i ambulatoryjnym oraz fakt podawania mu leków.

W ocenie Sądu, pozostałe dokumenty zawarte w aktach sprawy oraz pozostałe dokumenty zgromadzone w sprawie przyczyniły się do ustalenia stanu faktycznego, jak również miały wpływ na ocenę zeznań wnioskodawcy.

Sąd zważył co następuje:

Analiza art. 552 kpk oraz orzecznictwa do tego przepisu dotycząca podstaw żądania odszkodowania oraz zadośćuczynienia za doznaną krzywdę z tytułu niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania prowadzi do stwierdzenia, iż w okolicznościach niniejszej sprawy wniosek D. D. zasługuje na uwzględnienie tylko w zakresie przyznania zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w związku z pobytem w areszcie śledczym od 29 października 2016 r. do 10 stycznia 2017 r. W pozostałym zakresie żądania wnioskodawcy nie zasługiwały na uwzględnienie.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do żądań, które nie znalazły uznania w oczach Sądu orzekającego.

Gdy chodzi o okres pobytu D. D. w jednostce penitencjarnej w dniach 16 maja 2011 r. – 24 czerwca 2011 r. stwierdzić należy, że kwestia odszkodowania za niesłuszne skazanie, tymczasowe aresztowanie lub zatrzymanie była już przedmiotem rozpoznania przez Sąd Okręgowy Warszawa Praga w Warszawie w sprawie sygn. akt V Ko 80/12. W wyniku tego postępowania zasądzona została od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawcy kwota 2000 złotych tytułem zadośćuczynienia za niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie.

Zgodnie z art. 199 § 1 kpc Sąd odrzuca pozew jeżeli droga sądowa jest niedopuszczalna (pkt 1), jeżeli o to samo roszczenie pomiędzy tymi samymi stronami sprawa jest w toku albo została już prawomocnie osądzona (pkt 2) oraz

jeżeli jedna ze stron nie ma zdolności sądowej albo jeżeli powód nie ma zdolności procesowej, a nie działa za niego przedstawiciel ustawowy albo jeżeli w składzie organów jednostki organizacyjnej będącej powodem zachodzą braki uniemożliwiające jej działanie (pkt 3).

Mając na uwadze powyższą regulację, którą stosuje się w związku z treścią art. 558 kpk należało wniosek D. D. w tym zakresie odrzucić.

Gdy chodzi o okres pobytu D. D. w jednostce penitencjarnej w dniach 19 lipca 2015 r. – 05 sierpnia 2015 to analizując zebrany w sprawie materiał dowodowy oraz treść przepisów regulujących uprawnienia do dochodzenia zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wynika z niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania stosowanego w sprawie prowadzonej przez Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi P. w W. o sygn. akt III K 332/11, Sąd Okręgowy uznał, że roszczenie D. D. o zadośćuczynienie nie było zasadne także w tym zakresie.

Zgodnie z doktryną wykładnia użytego w art. 552 § 4 k.p.k. zwrotu "niewątpliwie niesłuszne" co do tymczasowego aresztowania pozwala na wskazanie sytuacji, w których przesłanka ta zostanie spełniona. I tak niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie nastąpi wtedy, gdy:

1) było stosowane z obrazą przepisów rozdziału 28 k.p.k., niezależnie o rodzaju wydanego orzeczenia kończącego postępowanie; w tym przypadku ocena słuszności stosowania tymczasowego aresztowania dokonywana jest z punktu widzenia okoliczności istniejących w chwili jego stosowania;

2) z uwagi na rodzaj prawomocnego rozstrzygnięcia kończącego postępowanie stosowanie tego środka przymusu było niezasadne; ocena słuszności stosowania tymczasowego aresztowania dokonywana jest wówczas z perspektywy tego rozstrzygnięcia. Chodzi tu o rozstrzygnięcia, w których oskarżonemu nie została przypisana wina, a więc gdy nie ponosi on odpowiedzialności karnej. Z tej perspektywy tymczasowe aresztowanie jawi się jako niewątpliwie niesłuszne. Dotyczy to wyroku uniewinniającego oraz orzeczenia o umorzeniu postępowania wydanego w postępowaniu przygotowawczym lub w postępowaniu sądowym. W tych przypadkach nie ma znaczenia podstawa uniewinnienia, nie ma także znaczenia przyczyna umorzenia postępowania (art. 17 § 1 k.p.k.), z wyjątkiem umorzenia z powodu niepoczytalności sprawcy i zastosowania środka zabezpieczającego.

3) pomimo przypisania winy i sprawstwa wobec oskarżonego nie została orzeczona bezwzględna kara pozbawienia wolności.

Z akt sprawy Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi Południe w Warszawie o sygn. III K 332/11 wynika, iż wyłączną przyczyną sięgnięcia po środek zapobiegawczy wobec D. D. i 18-dniowego pobytu w jednostce penitencjarnej była jego postawa w toku procesu, związana z niestawiennictwem na kolejne terminy rozprawy. Powyższa okoliczność wyłączała, zdaniem Sądu, negatywne przesłanki stosowania izolacyjnego środka zapobiegawczego ujęte w art. 259 kpk. Niezależnie od powyższego postanowieniem z dnia 23 maja 2017 r. wskazany Sąd Rejonowy umorzył postępowanie w sprawie 10 czynów z uwagi na niepoczytalność sprawcy stosując jednocześnie środek zabezpieczający. W tej sytuacji, wniosek D. D. w tym zakresie należało oddalić.

Ostatni okres pobytu wnioskodawcy w jednostce penitencjarnej miał miejsce w okresie od 29 października 2016 r. do 10 stycznia 2017 r. W sprawie, która toczyła się wówczas przed Prokuraturą Rejonową (...) w W. tymczasowe aresztowanie zostało zastosowane wobec D. D. po jego zatrzymaniu w związku z prowadzeniem pojazdu w stanie nietrzeźwości. Należy podkreślić, że zatrzymany składając wyjaśnienia nie negował faktu spożywania alkoholu, wskazał też na stałe miejsce pobytu, co potwierdziła matka wnioskodawcy (k. 59 akt II K 926/16). Podstawy zastosowania izolacyjnego środka zapobiegawczego nie mógł również stanowić art. 258 § 2 kpk i art. 258 § 3 kpk. Zgodnie z brzmieniem tego ostatniego przepisu środek zapobiegawczy można wyjątkowo zastosować, gdy zachodzi uzasadniona obawa, że oskarżony, któremu zarzucono popełnienie zbrodni lub umyślnego występku, popełni przestępstwo przeciwko życiu, zdrowiu lub bezpieczeństwu powszechnemu, zwłaszcza gdy popełnieniem takiego przestępstwa groził. W realiach tej sprawy – dotyczącej kierowania pojazdu mechanicznego pod wpływem alkoholu

– nie sposób było założyć, że tego typu obawa wystąpiła w sprawie (na co zwrócił zresztą uwagę Sąd Okręgowy w Warszawie uchylając areszt tymczasowy).

Niezależnie od powyższego i prokurator i sąd dysponował informacjami o złym stanie zdrowia psychicznego D. D.. Okoliczność powyższa winna była być wnikliwie rozważona w kontekście negatywnych przesłanek stosowania tymczasowego aresztowania w sytuacji, gdy zatrzymany w żaden sposób nie starał się utrudniać toczącego się postępowania.

Mając na uwadze powyższe okoliczności uznać należało, że w sprawie tej niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie nastąpiło z uwagi na to, że było stosowane z obrazą przepisów rozdziału 28 k.p.k. Brak właściwego zainteresowania ze strony sądu, który zastosował tymczasowe aresztowanie stanem zdrowia psychicznego podejrzanego, w szczególności jednak zrelacjonowany wyżej sposób procedowania Sądu narusza regulacje zamieszczone w rozdziale 28 kodeksu postępowania karnego, ujęte w art. 258 § 1 i § 3 kpk, a zwłaszcza w art. 259 k.p.k. Przepisy tego artykułu określają względne ujemne przesłanki procesowe stosowania tymczasowego aresztowania. Jedną z nich jest poważne niebezpieczeństwo dla życia i zdrowia oskarżonego - art. 259 § 1 pkt 1 k.p.k. (por. wyrok SN z dnia 4 listopada 2004 r. – V KK 133/04). Powyższe okoliczności uzasadniały przyjęcie, iż tymczasowe aresztowanie było w tym wypadku niewątpliwie niesłuszne w rozumieniu art. 552 § 4 k.p.k.

W tej sytuacji Sąd za zasadny uznał wniosek D. D. o zasądzenie na jego rzecz zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w związku ze stosowaniem wobec niego niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania w okresie od 29 października 2016 r. do dnia 10 stycznia 2017 r. Uznając za słuszne, co do zasady, żądanie wnioskodawcy zrekompensowania mu wyrządzonej krzywdy w drodze zadośćuczynienia, Sąd nie mógł się zgodzić z postulowaną przez D. D. wysokością tego zadośćuczynienia.

Oceniając kwestię wysokości zadośćuczynienia za niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie wnioskodawcy Sąd wziął po uwagę, że każdy niesłuszny pobyt w izolacji zawsze godzi w jedno z podstawowych dóbr prawnych każdego człowieka, jakim jest jego wolność osobista, a więc powoduje krzywdę. Stopień tego pokrzywdzenia wzmacnia niewątpliwie długość okresu izolacji, która w niniejszej sprawie sięgnęła 73 dni, nadto Sąd zauważa, iż stosowanie tymczasowego aresztowania przypadło na wyjątkowy w naszej chrześcijańskiej kulturze okres – okres świąt Bożego Narodzenia. Z drugiej strony Sąd miał na uwadze, że wnioskodawca przebywał w regulaminowych warunkach więziennych i zdaniem Sądu nie doznał z racji tego ponadprzeciętnych cierpień i krzywd.

Rozważając wysokość zadośćuczynienia należnego wnioskodawcy, Sąd uznał, że kwota 10.000 złotych, będzie kwotą adekwatną. Sąd ustalając powyższą kwotę wziął pod uwagę wszelkie okoliczności, w tym wspomniany już czas trwania tymczasowego aresztowania, warunki jego odbywania, a także negatywne przeżycia wiążące się z izolacją więzienną w okresie świątecznym. Sąd oceniając wysokość kwoty zadośćuczynienia miał również na względzie, by było ono odpowiednie, zgodnie z art. 445 § 1 k.c., który to przepis posiłkowo winien być stosowany w sprawach o ustalenie wysokości zadośćuczynienia.

Wskazać należy, iż miarkując wysokość zadośćuczynienia należało ją zobiektywizować, odnosząc do realnie i na chłodno ocenianych rozmiarów krzywdy i aktualnych warunków społeczno - finansowych. Jak konsekwentnie podnosi się w judykaturze (np. wyroki Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 25. września 2007. roku sygn. II AKa 210/07, opubl. LEX nr 357189, Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 30. grudnia 2004. roku sygn. II AKa 260/04, opubl. KZS nr 2/2005 poz. 44) zadośćuczynienie nie może mieć z jednej strony charakteru symbolicznego, gdyż ma być surogatem rzeczywistej rekompensaty za krzywdę, a więc musi mieć realną ekonomicznie wartość; nie może też jednak prowadzić do wzbogacania się pokrzywdzonego pod pretekstem rekompensowania mu krzywd.

Zgodnie zatem z przyjętą powszechnie wykładnią, odpowiednia (w rozumieniu art. 448 kc) kwota zadośćuczynienia to taka suma, która utrzymuje się w granicach odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa (np. wyrok Sądu Najwyższego z 4. lutego 2008. roku, sygn. III KK 349/07, opubl. Prok. i Pr. - wkł. nr 7-8 z 2008. roku, poz. 28).

Zdaniem Sądu te konkretne okoliczności niniejszej sprawy, przy uwzględnieniu czasu trwania tymczasowego aresztowania oraz biorąc pod uwagę stopień dolegliwości, wynikających z faktu, że jako osoba chora psychicznie przebywała w początkowym okresie w nieodpowiednich warunkach, przekonują, iż kwota 10.000 złotych tytułem zadośćuczynienia nie jest wygórowana i będzie kompensowała wnioskodawcy doznaną przez niego krzywdę wynikłą z faktu tymczasowego aresztowania.

W pozostałym zakresie Sąd wniosek o zadośćuczynienie oddalił, uznając go za nadmiernie wygórowany, to jest niezajdujący żadnego racjonalnego odniesienia do okresu izolacji, jej warunków oraz następstw.

Tytułem odszkodowania w związku z niewątpliwie niesłusznym stosowaniem wobec niego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania D. D. wniósł o zasądzenie kwoty 2.500 zł.

Wnioskodawca wskazał, że na sumę odszkodowania składa się odzież i zegarek utracone w czasie pobytu w Areszcie Śledczym W. B.. Na powyższą okoliczność oprócz oświadczeń wnioskodawcy nie zostały przedstawione jednak żadne dowody. Próby Sądu działania w tej sprawie z urzędu zakończyły się niepowodzeniem, gdyż w aktach nadesłanych z jednostek penitencjarnych okoliczność powyższa nie została w żaden sposób odnotowana.

Mając na uwadze powyższe, a zwłaszcza brak jakichkolwiek dowodów potwierdzających depozycje wnioskodawcy w odniesieniu do strat poniesionych w związku z osadzeniem Sąd żądanie wnioskodawcy oddalił.

O kosztach obrony z urzędu, Sąd orzekł mając na uwadze dwa terminy rozpraw w powyższej sprawie, a także wkład pracy pełnomocnika wnioskodawcy.

Wobec treści art. 554 § 4 kpk, kosztami niniejszego postępowania należało w całości obciążyć Skarb Państwa, albowiem – niezależnie od wyników postępowania – jest ono wolne od kosztów.

Wobec powyższego Sąd orzekł jak na wstępie.